

CHP

CHP BURSA İL BAŞKANLIĞI

YEREL YÖNETİMLER RAPORU

30 Nisan 2011

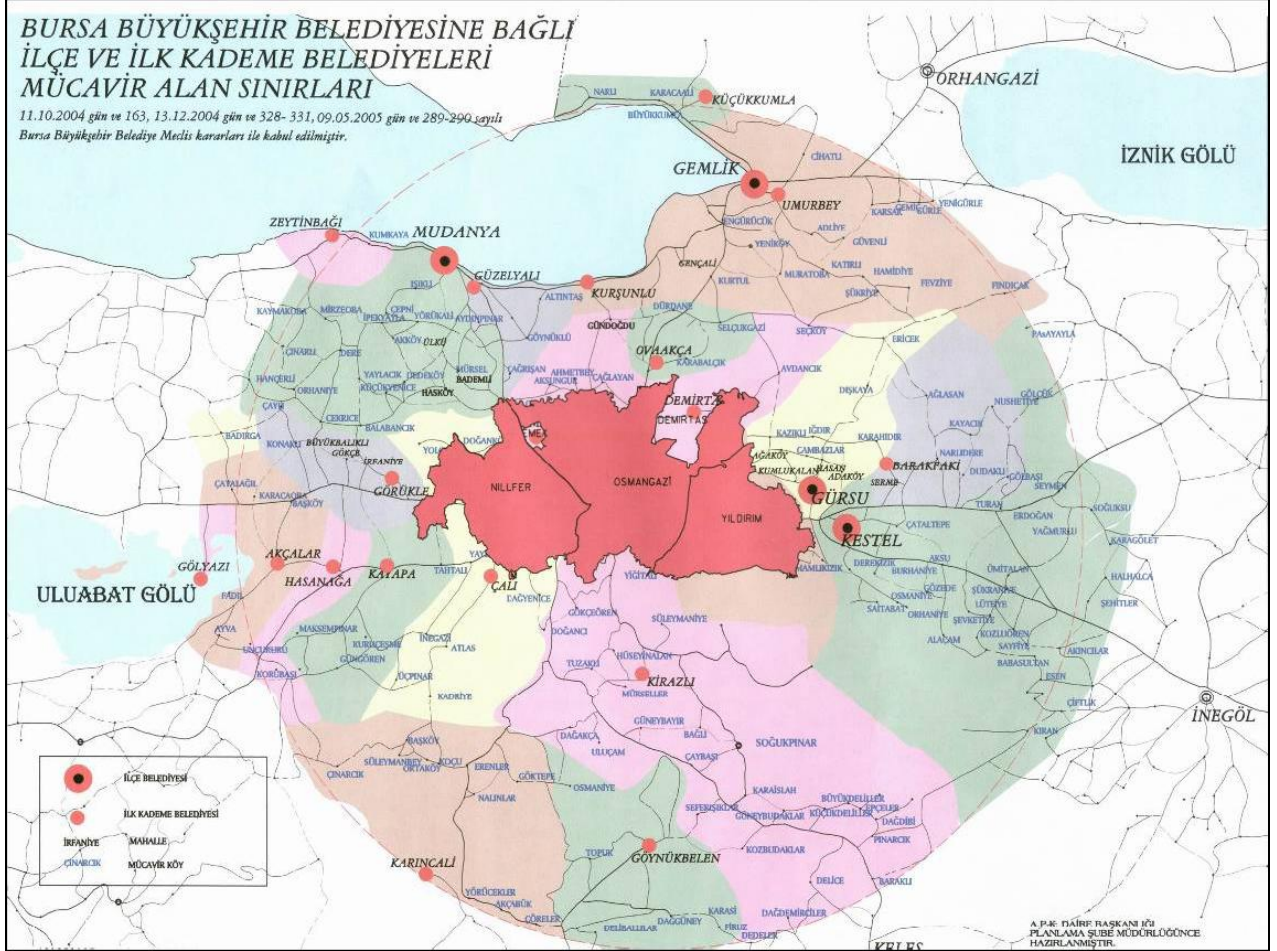
CHP Bursa İl Başkanlığı adına

Gürhan Akdoğan

CHP

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

BURSA'DA YEREL YÖNETİMLER BİLDİRİSİ

1-GENEL DEĞERLENDİRME

Tarihte de Sosyal Demokrasi kavramı Kent yönetimlerinden çıkmıştır. Avrupa Kentsel şartını oluşturan deklarasyonu Avrupa Sosyal demokratları yazdı ve bugün tüm Avrupa ülkelerinin kabul ettiği bir anayasa olarak ortaya çıktı. Dolayısıyla kent yönetimleri bizim varlık nedenimizdir.

Hızla değişen, göç veren, göç alan, alt yapı sorunlarıyla şehirlerimizin, işsiz genç kitlelere insanca bir gelecek oluşturmaya öncelik vererek, çağdaş bir belediyeçilik anlayışıyla yönetilmeye gereksinimi büyüktür. Her şeyden önce çocuklarımızdan ve torunlarımızdan aldığımız mirası korumak gibi bir yükümlülüğümüz vardır.

Dünyamızda 19. yüzyıl başlarında 1 milyar olan dünya nüfusunun 2025 yılında 8-9 milyara, 2150 yılında 28 milyara çıkacağı tahmin edilmektedir.

Her yıl dünya nüfusuna net 90 milyon kişi eklenmekte ve insanlar çoğaldıkça, doğal kaynaklar süratle azalmaktadır. Dünyada erozyon veya başka nedenlerle her yıl 25 milyar ton verimli toprakta, 30,000 kilometre karelik alan çölleşmektedir. Türkiye’de, eğer tedbir alınmazsa, durum hiç iç açıcı değildir. Yaşadığımız uygarlık, doğal kaynakların yanlış kullanımı ve doğal yaşam alanlarına verilen zarar nedeniyle tehlikeye girmiş durumdadır. Kapasitenin üzerinde kullanımının sonucunda dünya, aşırı bir baskıyla karşı karşıyadır. Endüstri devriminden günümüze dek geçen süre içerisinde dünya nüfusu sekiz katına çıkmıştır. Son 100 yıl içinde, endüstriyel üretim 100 kat artmıştır. İnsan etkinliklerinin ve nüfusun bu inanılmaz artışı çevre üzerinde önemli ölçüde olumsuz etkiler yaratmıştır.

Dünyanın, insan ve diğer canlılar yaşamını taşıma kapasitesi oldukça azalmıştır. 200 yıldan kısa bir süre içerisinde, gezegenimiz 6 milyon km² ormanlık alanını kaybetmiş. Belli nehirlerden toprak erozyonu nedeniyle biriken tortu miktarı üç katına çıkmış, toplam 100 km³ olan yıllık su kullanımı 3600 km³'e çıkmıştır.

Havanın, toprağın, denizlerin ve tatlı su kaynaklarının kirlenmesinin, insan sağlığı ve diğer canlı türlerinin yaşamı üzerinde çok önemli olumsuz etkileri olmaktadır. İnsan etkinlikleri; arsenik, cıva ve nikel emisyonlarının, doğada buldukları miktarın iki katına çıkmasına yol açmıştır. Normalde doğada buldukları oranlara bakıldığında; çinko emisyonu üç, kadminyum emisyonu beş ve kurşun emisyonu sekiz katına çıkmıştır.

Bütün bu olan bitenler arasında en şaşırtıcı olanıysa, en önemli doğal kaynakların % 40'ının yeryüzündeki yalnızca 5 milyar insan tarafından kullanılmasıdır. Doğa bu şekilde aşırı miktarda sömürüldüğü halde, yüzlerce milyon insan açlık çekmekte ve asgari yaşam kalitesinden yoksun kalmaktadır. Her beş insandan biri yaşamını sürdürebilmek için gereksinim duyduğu yeterli gıdaya ulaşamamaktadır. Yeryüzü nüfusunun dörtte biri sağlıklı içme suyuna sahip değildir. Her yıl milyonlarca çocuk yetersiz beslenme ya da tedavi edilebilir bir hastalık nedeniyle yaşamını yitirmektedir. Hiç de adil olmayan bu koşullar, pek çok ülkedeki ve dolayısıyla tüm dünyadaki barışı ve istikrarı tehlikeye sokmaktadır.

Dünyanın nüfustaki bu hızlı artışı kaldırabilmesi için, yaşam biçimlerinin ve mevcut politikaların mutlaka değiştirilmesi gerekmektedir.

1.1- BİZLER DİYORUZ Kİ !

Yaşama saygı duyun.

Kendinizin, başkalarının ve diğer canlıların yaşamına, şimdi ve gelecekte saygı duyun. Bu ilke, etik bir anlam içerir.

İnsanoğlunun yaşam kalitesini arttırın.

Kalkınmanın asıl amacı insanoğlunun yaşam kalitesini arttırmaktır. Ekonomik büyüme ise kalkınmanın en temel parçasıdır. Ancak salt milli gelir artışı olarak tanımlanan ekonomik büyüme kendi başına bir amaç olamaz ve sonsuza kadar süremez.

Yeryüzündeki yaşamın çeşitliliğini koruyun.

Doğa korumayla bütünleşmiş kalkınma programları, yeryüzündeki doğal yaşam ve buna bağlı sistemleri korumaya yönelik eylemler içermektedir.

Yenilenemeyen kaynakların tüketimini en aza indirin.

Mineraller, petrol, benzin, ve kömür yenilemeyen kaynaklar arasındadır. Yenilenemeyen kaynakların; bitkiler, balıklar ve toprak gibi sürdürülebilir kullanımı mümkün değildir.

Yeryüzünün taşıma kapasitesinin üzerine çıkmayın.

Çok kesin bir tanım yapılamamakla birlikte, yeryüzündeki ekosistemlerin belirli bir sınırı bulunmaktadır.

Alışkanlıklarınızı değiştirin.

Herkes, sürdürülebilir bir yaşama ulaşmak için, tüm değer yargılarını gözden geçirmeli ve davranış biçimlerini değiştirmelidir.

Herkesin kendi yöresine sahip çıkmasına olanak tanıyın.

Bireyler tarafından gerçekleştirilen en yaratıcı ve üreten çalışanlar, kendi yörelere yöneliktir.

Kalkınma ve çevreyi bütüncül politikalar çerçevesinde ele alın.

Toplumların akılcı biçimde gelişmesi için, bilgi ve iletişimden sorumlu bir yapıya, hukuksal bir çerçeveye ve istikrarlı ekonomik ve sosyal politikalara gereksinimi bulunmaktadır.

Bu çerçevede Gelecek için değişim programımızda yer aldığı üzere;

CHP İKTİDARINDA

Yerel yönetimlerin görev yetki ve sorumlulukları yeniden tanımlanacaktır.

Kamu yönetiminde yardım yapılan muhtaç vatandaş kavramı yerine, yasalarla hakları korunan hak sahibi vatandaş kavramı temel alınacaktır.

Yurttaşın beyanı esas olacak, devlet vatandaşına güvenecektir:

YEREL YÖNETİM, YERİNDEN YÖNETİM

CHP, ağırlaşan kent sorunlarının çözümünde yerel yönetimlere makul ölçülerde yeni yetkiler verecek, yurttaşların yerel yönetimin kararları üzerinde daha fazla söz sahibi olmasını sağlayacaktır.

CHP yerel yönetimleri, yerel iktidar odakları olarak değil, yerel demokrasi odakları olarak görür. Yerel demokrasiyi, ulusal düzeydeki demokrasiye rakip olarak değil, onun tamamlayıcısı olarak benimser.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin yerel yönetim vizyonunun odağında insan merkezli bir kentsel ve toplumsal kalkınma anlayışı vardır.

Yeni yerel yönetim düzeni; laik cumhuriyetin, ülke bütünlüğünün, çoğulcu demokrasinin, örgütlü toplumun, bireyin gelişmesinin, insan haklarının, bireysel kültürel haklara ve kültürel mirasa duyarlılığın, korunmaya muhtaçların, çevrenin ve tüketicinin korunmasının da güvencesini oluşturacaktır. Yerel yönetimlerin bu ilkeler çerçevesinde faaliyet gösterip göstermedikleri merkezi yönetim tarafından etkin biçimde denetlenecektir.

Demokratikleşmeyi, modernleşmeyi, çağı paylaşmayı, insan onuruna saygıyı, eşitliği temel alan çağdaş bir yerel yönetim reformu yapılacaktır.

Katılımcı, çoğulcu, etkin, demokratik, hesap veren, şeffaf, bilgi edinme hakkına saygılı, çağdaş yerel yönetimler sağlanacaktır

KAPSAMLI ÇAĞDAŞ HİZMETE ODAKLANMIŞ YEREL YÖNETİMLER:

Yüksek okul ve üniversite öğrencilerine, huzurlu, çağdaş yurt ve barınma olanakları sunulmasını,

Bedelsiz rehabilitasyon ve koruyucu sağlık hizmetleri sağlanmasını,

Desteğe muhtaç engellileri, kimsesiz çocukları ve bakıma muhtaç yaşlıları sahiplenen koruyucu sosyal hizmetlerin ve sosyal yardımların verilmesini,

Kadınların toplumsal ve ekonomik yaşama katılımlarını sağlayıcı, statülerini artırıcı ve kadın erkek eşitliğini güçlendirici projelerin gerçekleştirilmesini,

Tarihi ve kültürel mirasa sahip çıkılarak korunmasını, müzelerin geliştirilmesini, halkın kullanımına açık kütüphanelerin yaygınlaştırılmasını,

Turizmin kamu sorumluluğu altındaki alt yapısının ihtiyaca cevap verecek çerçevede oluşturulmasını ve bu sektöre yönelik hizmetlerin daha etkin hale getirilmesini,

Kültürel etkinlikler, herkese spor yapma ve dinlenme alanı olanaklarının sağlanmasını,

Tüketici haklarına, kentli olma hakkına, çevre hakkına, gıda sağlığına duyarlılık gösterilmesini,

Güvenli trafik altyapısı ve huzurlu ulaşım olanakları, toplu taşıma hizmetleri ile engellilere ve yayaalara öncelik anlayışı ile kentte huzurlu ve kaliteli yaşam ortamının yaratılmasını,

öncelikli görevler olarak değerlendirerek; bu amaçla kadınlara beceri kazandıracak semt evlerini, Kadın Sığınma Evlerini, Bakıma Muhtaçlar ve Yaşlılar Evlerini, Gençlik ve Kültür Merkezlerini, Halk Sağlığı Merkezlerini, Açık ve kapalı Spor sahalarını yaşama geçireceklerdir.

PLANA, ÇEVREYE, YEŞİLE VE İNSANA SAYGILI YEREL YÖNETİMLER:

Büyükşehir belediyelerinde mesafe ölçütüne dayalı kent yönetimi karmaşasına son verilecek: Bu anlayışla, 5447 sayılı kanun ile kapatılan belediyeler, yerleşim konumu ve çekim odağı olma potansiyelleri de dikkate alınarak CHP iktidarında tekrar açılacaktır.

Kamu kaynaklarının etkin kullanımı sağlanacaktır:

Demokratik katılımcı hizmet için Semt Konseyleri, demokratik katılımlı yönetim için Başvuru Büroları ile Valilik / Kaymakamlık Koordinasyon Merkezleri kurulacak, halk ile belediyeler arasında Sürekli İletişim ve Etkileşim Sistemi kanalları oluşturulacak; belediyeler hemşehrilerini faaliyet programları, bütçe ve imar planı uygulamaları hakkında çağdaş iletişim araçları ile düzenli olarak bilgilendirecekler.

Belediye şirketleri yeniden ele alınacaktır: Belediye şirketleri kolay, keyfi, kuralsız ve denetimsiz para harcayan bir yapı olmaktan çıkarılarak; belediyelere verilen her türlü görevi şirketler aracılığı ile yapma yolu kapatılacak ve zorunlu hallerin dışında yenilerinin kurulması önlenecektir.

Kentlerde oluşan rant kamuya mal edilecektir: Çeşitli imar uygulamaları ile oluşan kentsel rant kentte yaşayanların hizmetine sunulmak üzere kullanılacaktır.

Kent uzlaşma kurulları oluşturulacak: Belediyeler; yöre, bölge ve ülke düzeyinde kendi aralarında oluşturacakları birliklerle, hem dayanışma ve yardımlaşma, hem de ortak gereksinimlerini ve ortak sorunlarını çözebilme olanaklarına kavuşturulacaklardır.

Belediye meclisleri gerçek işlev ve etkinliğine kavuşturulacaktır:

Belediye meclisleri, halk adına karar alıp politika üreten, denetim görevi yapan ve halkın eğilimleriyle isteklerini yansıtan bir kurum olarak değerlendirilecektir. Belediye meclislerinde temsilin nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesinin yolları açılacaktır.

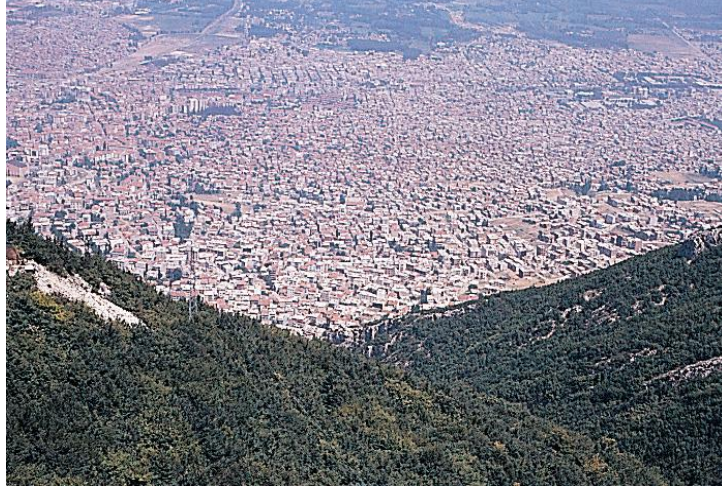
Belediye meclislerinin yanında, meslek odalarının, sendikaların, sivil toplum örgütlerinin, her düzeydeki eğitim kurumlarının ve toplumsal

amaçlı kuruluşların temsilcilerinden oluşan Belediye Danışma Meclisleri ve Kent Meclisleri de etkinliğe kavuşturulacaktır. Kent meclislerinde alınan kararların belediye meclislerinde gündeme alınması sağlanacaktır.

Belediye Meclislerinde Muhtarların, Meslek Odalarının, Sendikaların, Çevre Örgütlerinin, Sivil Toplum Temsilcilerinin ve alınacak kararlardan etkilenecek tarafların ilgili müzakere süreçlerine katılımları sağlanacaktır.

İnsan yerleşimlerinin oluşturulmasının temel amacı, insan onuruna uygun yaşamak, ekonomik, sosyal ve kültürel etkinliklerde bulunmaktır. Kent halkı, kenti yönetecek temsilcilerini özgürce seçme, kent yönetimine tam katılma hakkına sahip olmalıdır. Kent halkı, Avrupa kenti hakları deklarasyonunda belirlenmiş hakların tümüne kavuşturulmalıdır. Bu haklar, kentte insan onuruna uygun yaşamının vazgeçilmez koşullarıdır.

Ülkemizde özellikle 1950'li yıllardan sonra kentsel gelişmenin ve hızlı büyümenin bir sonucu olarak büyük metropeller oluşmuştur. Bu büyük şehirlerde kentin sosyal, kültürel, ekonomik ve mekansal yaşantısında çalkantılar olması kaçınılmazdır.

Başta İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa vb. kentlerimiz bu kademmiş gibi görünen sürecin tahrip edici etki ve sonuçlarıyla karşı karşıya kalmaktan, yaşamsal kaynaklarını ve değerlerini yitirmekten bir türlü kendilerini kurtaramamaktadır. Örneğin; İstanbul'da içme suyu havzalarının yapılaşmaya açılması, Ankara'da yargı kararlarına rağmen yapılan köprülülük kavşaklar, Bursa'da tarım arazilerinin yapılaşması, Uludağ'ın turizm alanı ilan edilmesi gibi sorunlar sürmektedir.

Geleceğin kentinin yaşanabilir, uyumlu, güzel ve sağlıklı olabilmesi için gerekli kararlar bugünden verilmelidir. Mevcut olumsuz koşullar bugünkü kent ve yerleşim kavramlarının gözden geçirilmesi için uyarıcı bir nedendir.

Kentsel yaşamın her alanında doğru kentsel politikalar ve uygulamalar ortaya konmadığı sürece sorunların devleşmesi de kaçınılmaz olacaktır

Bugün hemen hemen bütün ülkelerde yerel yönetimlere demokratik kurumların önde gelenlerinden biri gözü ile bakılır. Bunun başta gelen nedeni, yerel yönetimlerin halkın kendi kendini yönetmesine olanak veren kurumlar olmasıdır. Halk bunu kendi eliyle seçmiş olduğu organlar aracılığı ile yapar. Kuşku yok ki, yerel yönetim organlarının salt seçimle oluşmasının öngörülmesi, kurumlara demokratik nitelik kazandırmaya yetmez. Biçimsel demokrasiyi geliştirerek, katılımcı demokrasiyi sağlamak gerekir. Bunun yolu da, sivil toplum örgütlerinin yönetime katılımının sağlanmasıyla olanaklıdır.

Avrupa Konseyi, Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Konferansı'nın 18 Mart 1992 tarihli oturumunda Avrupa Kentsel Şartı kabul edilmiş ve Kentli Haklarının, İnsan Haklarından olduğu ilan edilmiştir. Yine Avrupa Konseyi tarafından düzenlenen Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, yerel yönetimlerin özerklik Şartı, yerel yönetimlerin özerkliği kavramını, "yerel makamların, kanunlarla belirtilen sınırlar çerçevesinde kamu işlerinin önemli bir bölümünü kendi sorumlulukları altında ve yerel halkın çıkarları doğrultusunda düzenleme ve yönetme hakkı ve imkanı olarak" tanımlanmıştır.

Türkiye **1988'de Strasbourg'da** imzaladığı Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nı, **1991 yılında 3723** sayılı yasayla onaylamıştır. Şart, daha sonra bir kez de Bakanlar Kurulu kararıyla 1992 de yeniden onaylanmış ve 3.10.1992 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

BM Zirve Belgeleri, Paris şartı, Avrupa Kentli Hakları Deklerasyonu, Avrupa Kentsel Şartı, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'ndaki ilkelere sahip çıkmaktadır.

Türkiye'de yürürlükteki mevzuat, hukuk süreçlerinin işleyişi açısından etkisiz durumda olup, yurttaşlarının hak arama olanakları çeşitli sorunlarla karşı karşıyadır.

Türkiye'de diğer insan hakları sorunlarında da olduğu gibi kentli hakları alanında da etkin iç hukuk yolları bulunmamaktadır. Bu durum hakların hukuksal güvenceden yoksun olduğunu göstermektedir.

Rant ekonomisi imar yetkilerini kullanan siyaseti de kendisine bağlayarak bir kirlenme sürecini başlatmıştır. **Çünkü yağmacı ekonomik beklentiler, çıkar birliktelikleri, ayrıcalıklı imar rantıyla beslenen, çeşitli örnekleri her gün kamuoyuna yansıyan bir mafya olgusu yaratmış, giderek siyasetle bütünleşmeye başlamıştır.**

Sürekli olarak kamu çıkarlarına aykırı olarak tadil edilen kent planları, uygulanmayan yargı kararları, kentlinin ve uzmanlık ortamlarının öneri ve kararlara katılımını reddeden yönetim anlayışları, kent ve toplum sorunlarının çözülemeyecek boyutlara varmasına, kentlerin ve ülkenin yaşam kaynaklarını yok etme düzeyine ulaşmasına neden olmuştur.

Bir kent, aynı zamanda modern gelişmeyle tarihi mirasın korunması arasında dengeyi kurmalı, eskiyi tahrip etmeden yeniyi bütünleşmeli ve sürdürülebilir kalkınma ilkelerini sağlayabilmelidir.

Kentler artık, kentsel problemleri yalnızca finansal mekanizma ve sorunlara indirgeyerek ve sektörel kent planlamasının geleneksel yöntemlerini kullanarak yönetilmemelidir.

1.2 - AVRUPA YERLEŞİMLERİNDE YAŞAYAN KENT SAKİNLERİ ŞU HAKLARA SAHİPTİR ;

1-Güvenlik; mümkün olduğunca suç, şiddet ve yasa dışı olaylardan arındırılmış emin ve güvenli bir kent.

2- Kirletilmiş, sağlıklı bir çevre ; Hava, gürültü, su ve toprak kirliliği olmayan, doğası ve doğal kaynakları korunan bir çevre.

3-İstihdam; Yeterli istihdam olanaklarının yaratılarak, ekonomik kalkınmadan pay alabilme şansının ve kişisel ekonomik özgürlüklerin sağlanması.

4-Konut : Mahremiyet ve dokunulmazlığının garanti edildiği, sağlıklı, satın alınabilir, yeterli konut stoğunun sağlanması,

5-Dolaşım ; Toplu taşıma, özel arabalar, yayalar ve bisikletliler gibi tüm yol kullanıcıları arasında, birbirinin hareket kabiliyetini ve dolaşım özgürlüğünü kısıtlamayan uyumlu bir düzenin sağlanması,

6- Sağlık : Beden ve ruh sağlığının korunmasına yardımcı çevrenin ve koşulların sağlanması.

7-Spor ve Dinlenme : Yaş, yetenek ve gelir durumu ne olursa olsun, her birey için, spor ve boş vakitlerini değerlendirebileceği olanakların sağlanması.

8-Kültür: Çeşitli kültürel faaliyetlerin, yaratıcı aktivitelerin ve benzeri olanakların sunulması ve katılımın sağlanması.

9-Kültürlerarası Kaynaşma : Geçmişten günümüze, farklı kültürel ve etnik yapıları barındıran toplulukların barış içinde yaşamalarının sağlanması.

10-Kaliteli bir mimari ve fiziksel çevre : Tarihi yapı mirasının duyarlı bir biçimde restorasyonu ve nitelikli çağdaş mimarinin uygulanmasıyla, uyumlu ve güzel fiziksel mekanların yaratılması.

11-İşlevlerin Uyumu : Yaşama, çalışma, seyahat işlevleri ve sosyal aktivitelerin olabildiğince birbiriyle ilintili olmasının sağlanması.

12-Katılım : Çoğulcu demokrasilerde, kurum ve kuruluşlar arasındaki dayanışmanın esas olduğu kent yönetimlerinde, gereksiz bürokrasiden arındırma, yardımlaşma ve bilgilendirme ilkelerinin sağlanması.

13-Ekonomik Kalkınma : Kararlı ve aydın yapıdaki tüm yerel yönetimlerin, doğrudan veya dolaylı olarak ekonomik kalkınmaya katkı konusunda sorumluluk sahibi olması.

14-Sürdürülebilir Kalkınma : Yerel yönetimlerce ekonomik kalkınma ile çevrenin korunması ilkeleri arasında uzmanlaşmanın sağlanması

15-Mal ve Hizmetler : Erişilebilir, kapsamlı, kaliteli mal ve hizmet sunumunun yerel yönetimler, özel sektör ya da her ikisinin ortaklığıyla sağlanması,

16-Doğal Zenginlikler ve Kaynaklar : Yerel doğal kaynak ve değerlerin; yerel yönetimlerce, akılcı, dikkatli, verimli ve adil bir biçimde, belde de yaşayanların yararı gözetilerek, korunması ve idaresi.

17-Kişisel Bütünlük : Bireyin sosyal, kültürel, ahlaki ve ruhsal gelişimine, kişisel refahına yönelik kentsel koşulların oluşturulması .

18-Belediyeler arası işbirliği : Kişilerin yaşadıkları beldenin, beldelerarası ya da uluslar arası ilişkilerine doğrudan katılma konusunda özgür olmaları ve özendirilmeleri.

19- Finansal Yapı ve Mekanizmalar : Bu dekleryonda tanımlanan hakların sağlanması için, gerekli mali kaynakları bulma konusunda yerel yönetimlerin yetkili kılınması.

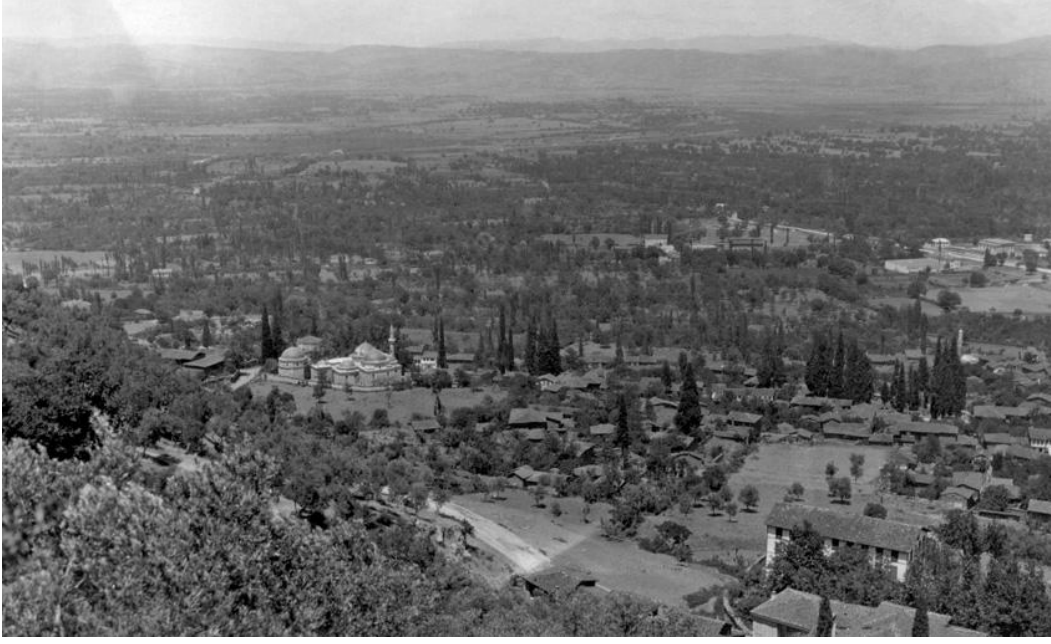
20-Eşitlik : Yerel yönetimlerin, tüm bu hakları bütün bireylere cinsiyet, yaş ve köken, inanç, sosyal, fiziksel veya zihinsel özürlerine bakılmadan, eşit olarak sunulmasını sağlamakla yükümlü olması.

Ülkemizde yıllardır uygulana gelen çarpık sanayileşme ve kalkınma politikaları, kırsal alanlardan kent merkezlerine çok hızlı ve plansız bir göç yaratmıştır. Kent merkezlerindeki mevcut yapıların, alt yapı ve üst yapı tesislerinin ve özellikle konutların böylesi bir artışı karşılayabilecek seviyede olmaması, konut sorununu ülkemizin en can alıcı sorunlarından biri haline getirmiştir. Sadece barınacak bir mekan arayan, bu uğurda tüm ekonomik gücünü seferber eden vatandaşlar binanın sadece fiyatıyla ilgilenebilmektedir. Tüketiciler binanın kalite seviyesini, standartlara uygunluğunu, kullanımını ve bakımı esnasında, sağlığını, can ve mal güvenliklerini, tehlikeye sokup sokmayacağını, kendilerine yüklenecek, işletme, bakım ve onarım masraflarının büyüklüğünü gerek bilgisizlikten, gerekse çaresizlikten, ikinci planda değerlendirmektedirler.

Bursa kentinin diğer önemli sorunu ulaşım sorunudur. Bursa kenti trafiği yönetilmeyen, araçların rekabetine terk edilmiş, gelişi güzel işleyen ve kendine özgü sorunları bulunan bir ulaşım karmaşasına sahiptir. Ulaşım sorununu doğru olarak ele alabilmek için önce bir sınıflandırmaya gitmek ve ulaşımı kent içi ulaşım ve kent dışı ulaşım olarak ayırmak gereklidir. Ayrıca yine bir ayırımı giderek ulaşım sorununu altyapı ve toplu ulaşım olarak da ayırmak gereklidir.

Ülkemizde ulaşım planlama anlayışı daha yerleşmemiş ve uygulamada da yerini alamamıştır. Bunun temel nedeni ulaşımın planlanmak istenmemesi olmuştur. Karayolu temelli ulaşım perspektifi kentleri kendine uygun olarak biçimlemiş ve tarif etmiştir. Ülkeyi yönetenler bu sürecin salt izleyicisi olmuşlardır. Zaman zaman, “**ulaşım planlaması**” adıyla yapılan çalışmalar aslında belirli koridorlarda önerilen toplu taşıma sistemlerinin teknik ve ekonomik gerekçelerini ortaya koymak amacıyla yapılmış sınırlı fizibiliteler niteliğinde bulunmaktadır.

İdeal kent; kentli haklarını koruyan, olumlu yaşam koşulları ve yaşam biçimini sunan, ziyaretçiler, çalışanlar ve ticaret yapanlar, eğlence, kültür ve bilgiyi arayanlar ve eğitim görenler için ulaşım, yaşama, çalışma, dinlenme gibi ihtiyaçları birarada ve uyum içinde sağlayan, demokratik olarak yönetilen, yaşayanların kentin yönetiminde söz ve karar hakkı olabildiği, şeffaf ve hesap verebilir bir sistemiği olan, yaşam yeridir, biçiminde tarif edilebilir. Kentler, aynı zamanda modern gelişme ile kent mirasını koruyabilmeli ve eskiyi tahrip etmeden yeniyi bütünleştirebilmelidir.

SONUÇ

Yabancılaşma çağdaş toplumların temel sorunudur.Yabancılaşma özgürlükle aşılabilir.Özgürlük,seçebilme,denetleyebilme ve tepki verebilme gücüdür.Böylece insan kendini çevreleyen dünyayı bilinçli eylemleriyle istençleri doğrultusunda değiştirebilir.Kısaca ÖZGÜRLÜK ETKİNLİKTİR.

Özgür insan yabancılaşmayı aşıp,etkinliğini kazanınca gerçeklik olur.Bir başka deyişle yaşadığı toplumsal koşullar üzerinde ETKİN YURTTAŞ'lar ancak ÖZGÜR İNSAN olabilir.

Bir toplum etkin yurttaşları ile gelişir,yücelir ve özgürleşir.Yaşadığı ortama yazgıcılığın herhangi bir çeşidi ile boyun eğen,kendini güçsüz ve çaresiz hisseden , edilgen insanlardan oluşan bir toplum Anayasa ve yasalar ne denli ileri ve özgürlük dolu olursa olsun geri kalmaya mahkumdur.

Türkiye'nin en büyük gereksinimi ETKİN YURTTAŞ 'lardır.İstediklerinin dışarıdan ve yukarıdan beklemeyen , bilinçli ve eylemli çabalarla kendisini geliştiren ÖZGÜR İNSAN dır.

Bursa'da en önemli sorun Kent Demokrasisinin oluşturulmamasıdır. Kentte yaşayanlar yalnızca seçimlerde etkilenmekten artık uzaklaşmalıdır. Belediye eliyle halktan yana politika uygulamak için halka dayanmak gerekir. Halkın oyunu almak tek başına halka dayanmayı ifade etmez. Sivil toplum örgütleri aracılığıyla halk günlük politikaya da katkı koymalıdır. Belediye yönetimleri kentin baskı grupları karşısında bu demokratik gücü arkalarına almalıdırlar. Bu noktada Kent Konseyleri geliştirilmeli ve katılım

sağlanmalıdır. Demokratik denetim kentte işlemeli yerel yönetimlere güç vermelidir.

Bursa'da ve Marmara bölgesinde imal edilen yapıların proje ve uygulaması son derece kalitesiz olduğu yaşanan depremle görülmüştür. Yapı sektöründe kalitenin oluşturulması sağlanmalıdır. Tüm proje hizmetleri TMMOB a bağlı odaların mesleki denetiminden geçirilmelidir. Ayrıca yapı sektöründe çalışan kalfa, sürveyan elektrikçi, tesisatçı, vb. elemanların eğitilmesi ve belgelendirilmesi, yetkili servislerin denetlenmesi vb. çalışmalar TMMOB'ye bağlı odaların da katkısıyla gerçekleştirilmelidir.

Ülkemizin kentlerinin bunun dışında kurtuluş yolu olmadığı açıktır. Kentlerdeki sivil toplum örgütleri güçlü değilse; ya da sivil toplum örgütleri güçlendirilmeden yerel yönetimlerin halk yararına iş yapmasından söz edilemez.

Ülkemizin ve Kentimizin en önemli sorunlarından birisi planlama sorunudur. 39.000 hektardan 19.000 hektara inen Bursa Ovasının korunması diğer taraftan da Ulaşım Master Planı ile gözden geçirilecek olan 2020 Stratejik Plan doğrultusunda Bursa sanayisinin planlanarak geliştirilmesi ve ulaşım sorunlarının çözülmesi kentteki tüm paydaşların birlikte çözümleyeceği bir görevdir. Özet olarak; Habitat II'de de ifade edildiği gibi sürdürülebilir kalkınma modelini özümseyerek Bursa'nın hem tarımsal kimliğini hem de sanayi kimliğini birlikte geliştirerek gelecek kuşaklara çağdaş yaşanabilir bir kent bırakabiliriz. **30 /04/2011**

CHP Bursa İl Başkanlığı
Nisan 2011